

7.septembrī LSKA pārstāvji piedalījās Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas sēdē, kurā tika skatīts jautājums par plānoto atbalstu mājsaimniecībām energoresursu sadārdzinājuma apstākļos

Sēdē uzstājās un savu viedokli komisijai prezentāja Ekonomikas ministrijas (EM) un Latvijas pašvaldību savienības (LPS) pārstāvji.

EM informēja, ka

- 1) valdība ir atbalstījusi EM ierosinājumu par to, ka:
 - Biodegvielas piejaukums ir brīvprātīgs līdz 31.12.2023.
 - Notiek sadales tarifa kompensācija visiem juridiskajiem lietotājiem
 - Notiek OIK atcelšana
 - Tiek piešķirti granti energointensīvajiem rūpniecības uzņēmumiem
 - Tiek piešķirts atbalsts mājsaimniecībām apkurē – CSA, dabasgāze, malka, granulas, briketes, elektroenerģija
 - Tiek palielināts atbalsts aizsargātajiem lietotājiem
- 2) Valsts atbalsts mājsaimniecībām siltumenerģijas izmaksu segšanai

VALSTS ATBALSTS MĀJSAIMNIECĪBĀM SILTUMENERĢIJAS IZMAKSU SEGŠANAI 2022/2023 APKURES SEZONĀ				
 <p>Ja apkurei izmanto ELEKTROENERĢIJU:</p> <p>Kompensēs izmaksas par patēriņu virs 500 kWh/mēnesi, bet ne vairāk kā 2000 kWh - 50% no elektroenerģijas cenas, kas pārsniedz 0,160 EUR/kWh, bet ne vairāk kā 0,100 EUR/kWh</p> <p>! Kompensācijas saņemšanai būs jāiesniedz pašvaldībā pieteikums, apliecinot apkures sistēmas ar elektroenerģiju esamību</p> <p>Atbalsta periods: 01.10.2022 – 30.04.2023</p>	 <p>Ja apkurei izmanto DABASGĀZI:</p> <p>Kompensēs 30 EUR/MWh (t.i., 0,030 EUR/kWh) lietotājiem, kuru mēneša patēriņš pārsniedz 221 kWh/mēnesi (21 m³/mēnesi)</p> <p>! Atbalstu piemēros automātiski rēķinos!</p> <p>Atbalsta periods: 01.07.2022 – 30.04.2023</p>	 <p>Ja apkurei izmanto GRANULAS VAI BRIKETES:</p> <p>Kompensēs 50% no izmaksām, kas pārsniedz 300 EUR/tonnu, bet ne vairāk kā 100 EUR/tonnu</p> <p>! Kompensācijas saņemšanai būs jāiesniedz pašvaldībā maksājumu apliecināošs dokuments</p> <p>! Maksimālais atbalsta apjoms vienai mājsaimniecībai - 10 tonnas</p> <p>Atbalsta periods: 01.05.2022 – 30.04.2023</p>	 <p>Ja apkurei izmanto MALKU:</p> <p>Kompensēs 50% no iegādes cenas, kas pārsniedz 40 EUR/ber.m³ (35 EUR/MWh), bet ne vairāk par 15 EUR/ber.m³</p> <p>! Kompensācijas saņemšanai būs jāiesniedz pašvaldībā maksājumu apliecināošs dokuments</p> <p>! Maksimālais atbalsta apjoms vienai mājsaimniecībai - 35 ber.m³</p> <p>Atbalsta periods: 01.05.2022 – 30.04.2023</p> <p>! Malkai, kas iegādāta līdz 31.08.2022 un kurai nav maksājuma apliecināošs dokuments, valsts kompensēs 60 EUR uz vienu mājokli. Pieteikumus pašvaldībā jāiesniedz no 01.10.2022 - 30.11.2022</p>	 <p>Ja apkurei nodrošina CENTRALIZĒTĀ SILTUMAPGĀDE:</p> <p>Kompensēs 50% no cenas, kas pārsniedz 68 EUR/MWh</p> <p>! Atbalstu piemēros automātiski rēķinos!</p> <p>Atbalsta periods: 01.10.2022 – 30.04.2023</p>

3) Centrālās siltumapgādes izmaksas Latvijas pilsētās nesiltinātiem dzīvokļiem, situācijā, kad tarifs paaugstinās virs 70 EUR/MWh

Tā kā šobrīd tarifs ir zem 68 EUR/MWh, valsts atbalstam no pilsētām nekvalificējas Liepāja, Ventspils, Tukums, Kuldīga, Bauska, Saldus, Talsi, Krāslava, Ludza, Ikšķile, Gulbene, Madona, Limbaži, Alūksne, Preiļi, Balvi, Lielvārde, Iecava, Smiltene, Aizpute, Grobiņa, Kandava, Brocēni, Viļāni, Rūjiena, Koknese, Auce, Ilūkste, Kārsava

*Pieņemot, ka 60 kvm dzīvoklis tērē 700 kWh/mēnesī						
Pilsēta	Iedzīvotāju skaits	Tarifs septembrī	Rēķins bez atbalsta ar PVN	Rēķins ar PVN un atbalstu atbaltu*	Valsts atbalsts mēnesī EUR	Valsts atbalsts mēnesī, % no kopējās maksas
Rīga	655090	85,45 €	66,99 €	60,15 €	6,84 €	-10%
Jelgava	58154	85,82 €	67,28 €	60,30 €	6,99 €	-10%
Jūrmala	56862	92,76 €	72,72 €	63,02 €	9,71 €	-13%
Rēzekne	28785	198,13 €	155,33 €	104,32 €	51,01 €	-33%
Valmiera	24269	85,08 €	66,70 €	60,01 €	6,70 €	-10%
Ogre	24075	92,36 €	72,41 €	62,86 €	9,55 €	-13%
Jēkabpils	22134	101,78 €	79,80 €	66,55 €	13,24 €	-17%
Salaspils	18602	76,55 €	60,02 €	56,66 €	3,35 €	-6%
Mārupe	17796	320,14 €	250,99 €	152,15 €	98,84 €	-39%
Cēsis	16190	80,15 €	62,84 €	58,07 €	4,76 €	-8%
Sigulda	14817	99,96 €	78,37 €	65,84 €	12,53 €	-16%
Olaine	10475	113,27 €	88,80 €	71,06 €	17,75 €	-20%
Dobele	9031	96,56 €	75,70 €	64,51 €	11,20 €	-15%
Aizkraukle	7198	90,77 €	71,16 €	62,24 €	8,93 €	-13%
Baloži	6992	72,46 €	56,81 €	55,06 €	1,75 €	-3%
Ķekava	5190	279,51 €	219,14 €	136,22 €	82,91 €	-38%
Saulkrasti	3430	69,98 €	54,86 €	54,09 €	0,78 €	-1%
Stende	1605	75,68 €	59,33 €	56,32 €	3,01 €	-5%
Sabīle	1430	75,68 €	59,33 €	56,32 €	3,01 €	-5%
Valdemārpils	1234	75,68 €	59,33 €	56,32 €	3,01 €	-5%

4) Centrālās siltumapgādes izmaksas Latvijas pilsētās siltinātiem dzīvokļiem, situācijā, kad tarifs paaugstinās virs 70 EUR/MWh

CSA IZMAKSAS LATVIJAS PILSĒTĀS-SILTINĀTS DZĪVOKLIS

*Pieņemot, ka 60 kvm dzīvoklis tērē 350 kWh/mēnesī						
Pilsēta	Iedzīvotāju skaits	Tarifs septembrī	Rēķins bez atbalsta ar PVN	Rēķins ar PVN un atbalstu atbaltu*	Valsts atbalsts mēnesī EUR	Valsts atbalsts mēnesī, % no kopējās maksas
Rīga	655090	85,45 €	33,50 €	30,08 €	3,42 €	-10%
Jelgava	58154	85,82 €	33,64 €	30,15 €	3,49 €	-10%
Jūrmala	56862	92,76 €	36,36 €	31,51 €	4,85 €	-13%
Rēzekne	28785	198,13 €	77,67 €	52,16 €	25,51 €	-33%
Valmiera	24269	85,08 €	33,35 €	30,00 €	3,35 €	-10%
Ogre	24075	92,36 €	36,21 €	31,43 €	4,77 €	-13%
Jēkabpils	22134	101,78 €	39,90 €	33,28 €	6,62 €	-17%
Salaspils	18602	76,55 €	30,01 €	28,33 €	1,68 €	-6%
Mārupe	17796	320,14 €	125,49 €	76,08 €	49,42 €	-39%
Cēsis	16190	80,15 €	31,42 €	29,04 €	2,38 €	-8%
Sigulda	14817	99,96 €	39,18 €	32,92 €	6,26 €	-16%
Olaine	10475	113,27 €	44,40 €	35,53 €	8,87 €	-20%
Dobele	9031	96,56 €	37,85 €	32,25 €	5,60 €	-15%
Aizkraukle	7198	90,77 €	35,58 €	31,12 €	4,46 €	-13%
Baloži	6992	72,46 €	28,40 €	27,53 €	0,87 €	-3%
Ķekava	5190	279,51 €	109,57 €	68,11 €	41,46 €	-38%
Saulkrasti	3430	69,98 €	27,43 €	27,04 €	0,39 €	-1%
Stende	1605	75,68 €	29,67 €	28,16 €	1,51 €	-5%
Sabīle	1430	75,68 €	29,67 €	28,16 €	1,51 €	-5%
Valdemārpils	1234	75,68 €	29,67 €	28,16 €	1,51 €	-5%

Tā kā šobrīd tarifs ir zem 68 EUR/MWh, valsts atbalstam no pilsētām nekvalificējas Liepāja, Ventspils, Tukums, Kuldīga, Bauska, Saldus, Talsi, Krāslava, Ludza, Ikšķile, Gulbene, Madona, Limbaži, Alūksne, Preiļi, Balvi, Lielvārde, Iecava, Smiltene, Izrupe, Grobiņa, Kandava, Brocēni, Vijāni, Rūjiena, Koknese, Auce, Ilūkste, Kārsava

ZEMĀKAIS NEPIECIEŠAMĀIS UN RĪCĪBĀ ESOŠAIS IENĀKUMS

	Zemākais nepieciešamais neto ienākums, EUR			Rīcībā esošais ienākums, EUR		
	2010	2015	2020	2010	2015	2020
Pavisam	366.42	482.71	560.72	212.86	386.91	582.82
1. kvintile	261.23	339.12	422.29	70.42	135.15	203.13
2. kvintile	321.02	406.94	478.81	141.95	245.13	353.45
3. kvintile	352.42	459.36	531.53	181.73	317.36	483.28
4. kvintile	403.19	532.05	624.36	249.68	449.16	679.63
5. kvintile	529.68	718.26	784.31	469.26	847.02	1290.15

Datu avots: CSB

REZERVE RĪCĪBĀ ESOŠAJAM IENĀKUMAM, MĒNESĪ

	Rezerve uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī, EUR			mājsaimniecība ~ 2,3 cilvēki
	2010	2015	2020	
Pavisam	-153.56	-95.80	22.10	50.83
1. kvintile	-190.81	-203.97	-219.16	-504.07
2. kvintile	-179.07	-161.81	-125.36	-288.33
3. kvintile	-170.69	-142.00	-48.25	-110.98
4. kvintile	-153.51	-82.89	55.27	127.12
5. kvintile	-60.42	128.76	505.84	1163.43

Datu avots: CSB

LPS informēja ka: PLĀNOJOT VALSTS ATBALSTU, JĀŅEM VĒRĀ Energoresursu cenas un iedzīvotāju maksātspēja, tam pakārtojot pasākumus.

- Valsts intervences pielietošana cenu stabilizācijai;
- Atbalsta intensitātes palielināšana;
- Vienlīdzīga pieeja valsts atbalsta piešķiršanai;
- Atbalsta programma kritiskai infrastruktūrai;

Perspektīvā jāvienkāršo valsts atbalsta shēma, vērtējot pēc iedzīvotāju ienākumu līmeņa, ietverot reģionālās atšķirības (papildus izvērtējot teritorijās ar augstākiem tarifiem un zemāku vidējo ienākumu līmeni);

Jāizstrādā vienots risinājums automatizētai datu apmaiņas nodrošināšanai starp valsts pārvaldes un pašvaldību iestādēm (līdz 01.09.2023.).

PAŠVALDĪBU ADMINISTRĒTAIS ATBALSTS

Mājokļa pabalsts – administrē sociālie dienesti, individuāli izvērtējot māsaimniecības ienākumus un materiālo situāciju un izdevumus par mājokli atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam. Orientējoši 44 000 māsaimniecību (~100 000 iedzīvotāju). Regulējums spēkā no 01.07.2021., iedzīvotājiem jau ierasts atbalsta veids.

Izaicinājumi:

- Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā noteiktās speciālās normas (attiecībā uz cieto kurināmo, termiņš, uz kuru attiecināms atbalsts, nepieciešamība veikt pārrēķinus, t.sk. saistībā ar GMI līmeņa izmaiņām 2023.gadā u.c.)
- Sociālo dienestu kapacitāte un cilvēkresursu trūkums, Covid 19 ietekme.

Līdz augusta beigām apkalpoti ~ 30 000 Ukrainas civiliedzīvotāju (unikālas personas), sniegta sociālā palīdzība (GMI, mājokļa pabalsts u.c.) un pakalpojumi. Daļa sociālo dienestu ir iesaistīti atbalsta koordinēšanā.

Horizontālais atbalsts (malka, granulas, briketes, elektroenerģija apkurei) – administrē pašvaldība, administrēšanas modeļi atšķirīgi. Orientējoši 230 000 māsaimniecību (515 200 personas).

LPS vēlētos, lai **akcents tiek likts uz elektronisku pieteikšanos atbalstam.**

Problēmas pastāv, jo piemēram, Rēzeknes novadā - jārēķinās, ka ievērojams skaits māsaimniecību pieteiksies klātienē, jo: piem., pusei sociālās palīdzības saņēmēju ir tikai PNS konts, pat ja ir bankas konts, nav pieslēgta internetbanka; var pieņemt, ka līdzīgā situācijā būs arī citi iedzīvotāji, līdz ar to nevarēs autentificēties epakalpojumi.lv. Bankomāti novada teritorijā ir 2 apdzīvotās vietās un daži veikali izsniedz skaidru naudu. Plānots slēgt vēl 2 Latvijas Pasta nodaļas.

Nepieciešamas EM vadlīnijas un skaidrojums par likuma norma piemērošanu, piemēram, par atbalsta piešķiršanu, ja ir kopīpašums; kas šī likuma izpratnē ir mājokļa īpašnieks (ja mājoklis ir valdījumā vai lietojumā, nav veikta inventarizācija utt.); kādam jābūt īres līgumam un kur tam jābūt reģistrētam u.c

Jau no informatīvā ziņojuma apstiprināšanas valdībā pašvaldībās vēršas iedzīvotāji ar pieteikumiem atbalstam un neizpratni, ka atbalsts vēl netiek nodrošināts – nepieciešama vienota un precīza komunikācijas kampaņa (Latvijas Televīzija, Latvijas Radio u.c.) par māsaimniecībām pieejamo atbalstu (termiņi, atbalsta intensitāte, iesniedzamie dokumenti, iespēja pieteikties elektroniski, uz kādiem atbalsta veidiem var pretendēt viena māsaimniecība utt.)